

פרוטוקול מס' 254
מישיבת ועדת הכספים

שהתקיימה ביום ראשון, כ"א בשבט תשמ"ו (2.2.86) בשעה 10.00

נ כ ז ר :

חברי הועדה:
ד. תיכון (מ"מ יו"ר)
ע. הלודר

מוזמנים:
י. ברוך - הממונה על הכנסות המדינה
ע. ארדמן - משרד האוצר
א. גבתון - " "

מזכיר הועדה: א. קרשנר

היועץ המשפטי
לוועדה: ז. דמביץ

יועצת כלכלית: ח. אלהנני

רשמה: מ. טרלו

- סדר היום:
1. שינויים בתקציב לשנת 1985.
 2. צו תעריף המכס והפטורים ומס קניה על טובין (תיקון),
התשמ"ו - 1986.
 3. חוק לעידוד השקעות הון (תיקונים מס' 25, 26 ו-27).

(נתקבל ביום 11.2.86)

שינויים בחקציב לשנת 1985

היו"ר ד. תיכון:

אני פותח את הישיבה.

מס' 103

ע. ארדמן:

מדובר בתיקון טעות. כשאנחנו נותנים הרשאה להחזיב זה צריך לכלול גם את הזכומים הנכללים בשנה הנוכחית. באיסור הקודם היתה טעות וההרשאה לא כללה את הזכומים שמוחר להוציא גם השנה. הסכום הוא 452 מיליוני שקלים ישנים.

מס' 103 - אושר

מס' 164-165

ע. ארדמן:

מדובר בעדכון חקציבים ללשכות תיירות בחו"ל. הסכום הוא 35 מיליון שקלים ישנים. כל השינויים במסגרת שינויים פנימיים. מגדילים את תשלומי החזקה, ומקטינים, לדוגמא, פעולה של "קבלת פני התייר בנחב"ג".

היו"ר ד. תיכון:

לולא הייתי עכשיו יו"ר הייתי מעכב את זה.

מס' 164-165 - אושר

מס' 175

ע. ארדמן:

זו הפערה של 427 אלף שקל חדש לתקציב הפיתוח של שירותי בתי הסוהר. מדובר בהקמת מחקן כליאה חדש. הכסף מהרזרבה הכללית של המדינה, זעיף 47.

היו"ר ד. תיכון:

לפני חודש אישרנו תקנים. נאמר לנו שזו בריקה ראשונית. אני רואה שכבר מקימים את בית הסוהר הזה. מציע לעכב.

מס' 176

ע. ארדמן:

מדובר בהקמת גדר באיזור רמת יישכר. הכסף בא מסעיף 87 שזו רזרבה להוצאות פיתוח.

היו"ר ד. תיכון:

לולא הייתי יו"ר, לא הייתי מאשר את זה.

מס' 176 - אושר

מס' 181 - אושר

מס' 184

ע. ארדמן:

אוסר - מתקציב הפיתוח של משרד החקלאות

מס' 186

ע. ארדמן:

הפשרה של רזרבה פנימית בסעיף מבני דח. זה מיועד להתחייבויות שניתנו למבני דח לצרויקטים המשכיים. זה הולך לבחי הכנסת.

אוסר - 186

מס' 187

ע. ארדמן:

אוסר - העברה של 600,000 שקל מרזרבה כללית

מס' 188

ע. ארדמן:

שחרור רזרבה פנימית לשכר באגף המכס והמע"מ. מתקרבים לסוף השנה ואנחנו מתחילים לשחרר רזרבות.

היו"ר ד. תיכון:

מה קרה שם? למה לא משחררים לכל הממשלה?

ע. ארדמן:

בחקופה הקרובה משחררים לכל הממשלה.

אוסר - 188

מס' 190

ע. ארדמן:

העברת רזרבות פנימיות של ראש הממשלה שמתקצבת

בחקציבו.

115 אלף שקלים למימון נסיעות ראש הממשלה;
110 אלף שקלים לביקור אישים.

היו"ר ד. תיכון:

למה 13,000 שקלים זה ממשרד ראש הממשלה?

ע. ארדמן:

אינני יודע.

יו"ר ד. תיכון:

לעכב סעיף ג'; אינני מבין מדוע זה ממשרד ראש הממשלה.

סעיף ג' - עוכב
סעיפים ז' ו-ב' - אושרו

191 - אושר

192

ארדמן:

משרד הדתות.

יו"ר ד. תיכון:

אני נגד. אישרנו 400.

קרשנר:

היו שתי פניות, אחת זה הוצאות חד-פעמיות ואחת לפעולה
יספח. אחד אישרנו והשני לא, כי שפירא טען שלוקחים את זה מבתי כנסת.

יו"ר ד. תיכון:

נאשר תוך כדי הודעה שהסעיף מוגזם.

מס' 192 - אושר

194

ארדמן:

שינויים פנימיים בחקציב משרד הפנים. הגדלת סעיפי
פעול והחזקה ודואר וטלפונים. ההתיקרות בסעיפים אלה יותר גבוהה מהמוצע
ל ההתיקרות במשק. שחרור מרזרבה פנימית לרכישת ציוד זקסורת ביחידות מרשם
וכלוסיין. קרן נקיון - על פי חוק הנקיון ההכנסות נצברות לקרן וזה מממן פעולות
אכיפת החוק. מימון סעיפי ההגדלה נובע מחוק הפיקוח על הבניה. היקף ההכנסות
יה יותר גדול מהצפוי. יש העברה מסעיף ביקורת כספים ברשויות המקומיות
לב התקשרות.

יו"ר ד. תיכון:

למה אנחנו צריכים לאשר תוספת בגין הוצאות טלפון?

ע. ארדמן:

מדר הדואר והטלפונים עלה.

מס' 194 - אושר

מז' 195

ע. ארדמן:

הוצאות רכבת ישראל ממומנות ע"י הכנסות. כתוצאה מהגידול מקסיניס את גרעון הרכבת ב-100,000 ש"ח.

מס' 195 - אושר

מס' 196

ע. ארדמן:

זה מימון השתתפות בתערוכה בינלאומית בצרפת. המימון ע"י משרד האנרגיה והחברות הישראליות המשתתפות. כדי לממן את זה יש שינויים בתקציב משרד האנרגיה.

מס' 196 - אושר

מס' 197 - אושר

מס' 198

היו"ר ד. תיכון:

אני נגד רכישת מחשבים, ובודאי מסופים. מאחר ואין רוב לענין הזה, זה לא מאושר.

197 - לא אושר

מס' 200

ע. ארדמן:

תקצוב פעולות המדפיס הממשלתי. זה בא לממן את תשלום המשכורת במדפיס כנגד הכנסות בזעל שהיו למדפיס. בזמנו היו אמורים חלק מעובדי המדפיס להיות מפוטרים או חלק מהפעולות היו אריכות להיסגר במהלך שנה זו. בינתיים מנכ"ל האוצר דן בחלליכי בדיקה בנושא זה. שוקלים אופציות של הפיכה לחברה ממשלתית ובינתיים לא פוטרו. היו הכנסות בתקופה הזו שיכולות לממן את השכר.

מס' 200 - אושר

מס' 202 - אושר

מס' 206 - אושר

צו זעריף המכס והפטורים ומס קניה על טובין (תיקון) התשמ"ו-1986

ה ו ח ל ט
ל א ש ר .

חוק לעידוד השקעות הון (תיקונים מס' 25 (26) ו-27)

י . ברון :

אנחנו מציעים שייפתח מסלול שיאפשר לחברה שמקימה מחדש לבחור בפטור ממסים במקום קבלת המענק. ההנחה היא שבאיזור א' יהיה פטור ל-10 שנים במקום 7 שנים. המס של 30% כפי שהוא היום. באיזור פיתוח ב' אנחנו נותנים 7 שנים, מהן 6 שנים פטור ושנה אחת ההטבה הרגילה של 30%.

באיזור מרכז 7 שנים, שנתיים פטור ו-5 שנים בשעור

של 30% כרגיל.

המס יהיה 40% במקום 15%, היום משלמים 40½%, עיגלנו .

על רווח מחולק לא יהיה דין שונה מזה שבחר במסלול הזה לעומת מפעל שבחר במסלול האחר.

לפי כל מיני חישובים, הרגמנו מה שווה המענק.

אם המענק באיזור פיתוח א' יהיה 39,2% ובאיזור פיתוח ב' הוא יהיה 22,4%. אנחנו צריכים לזרז את הכסף למס. לקחנו מודד של חברות שונות ומה הרווחיות המקובלת לעומת הרכוש הקבוע שזכה למענק לעומת המחזור של העסקים והגענו למסקנה שהאקוויולנט הוא 8½ שנים פטור באיזור א', 5 שנים באיזור ב' ושנה ורבע באיזור המרכז. הגדלנו במקצת. מענק זה מידי, והרווחים אף אחד לא יודע מראש. מבחינה פרקטית, אחרי ששמענו זעשיינים ומגזרים, אנחנו מאמינים שמי שמקים מפעל עתיר השקעות בצידוד וברכוש, יבחר במענק וזה לא ישתלם לו אלא אם יש לו זמינות כסף וההשקעה לא מפריעה לו, ואז כדאי לו לוותר על המענק. בדרך כלל מי שיבחר במסלול הזה במקום מענק, אותם המפעלים שיש להם השקעה דלה ברכוש קבוע, ובעיקר הם מיועדים להרבה כוח אדם וגם ידע. יש מפעלים שההנאה מהמענק אצלם לא קטנה ואז העניין אפקטיבי פחות. זו מטרת ההצעה.

היו"ר ד. זיכרון :

כאשר מדברים על הטבות, ישנה תכנית של ורטהיימר שאומרת שכדי לעודד יצוא צריך לתת הטבות גם לעובדים. כשאתה בא ליצור את המסלול החליפתי, הוא לא מרע. אני מציע לכלול סעיף שיתן זיכוי נוסף לעובדים, למי שבחר במסלול הזה. הזיכוי לעובדים יהיה 10% ללא תקרה כמו שנתנו לאיזורי העימות באיזור א' בלבד.

י. ברון:

ההצעה הועלתה ע"י השרים שהציעו את המסלול הזה והועדה הבין-משרדית דנה בכל האספקטים של הנושא והיו שם הצעות נוספות, אפילו באיזור ב'. הועדה לא הציעה את זה לממשלה ובממשלה הייתה הסתייגות של אחד השרים שדרש שיקבלו את ההמלצה הזאת והיא הורדה בסוף.

יש עכשיו בדיקה של כל נושא איזורי הפיתוח. ישנה ועדה שהוקמה לפני שנה, ועדת צילקר, והיתה ועדה שהקמנו לנושא הנחות לתושבים של איזורי פיזומוספר והאחזות והתישבות חדשה. הבאנו המלצה לממשלה לשנות את השיטה. ועדת הכספים נזנה לנו ארכה. ועדת השרים לענייני כלכלה ביקשה לדון בהצעה הכוללת.

ב-1.1.86 הוקמה ועדה של האוצר ותעשייה ומסחר לבדוק את נושא חלוקת המדינה לאיזורי פיתוח בחוק לעידוד השקעות הון. עומד בראשה בליזובסקי. הצענו גם למשרד הכלכלה והתכנון להצטרף. זה יהיה בדיון בממשלה בשבוע הבא. בינתיים יש הצעה מפורטת של גד יעקבי שבהרבה תחומים זהה לנושאים שכבר נידונים בשתי הועדות, ולכן יש כפילות. נאמר שאם בממשלה יוחלט שמסתפקים בוועדות הקיימות שיביאו המלצות, הם יצטרפו; אם יוחלט על הקמת ועדת-על אולי יהיה הרכב אחר. יש השלכות גם על המיסוי האישי. ההנחות ממס שניתנות לישובים באיזורים השונים היו 60% מכלל הישובים בארץ, בחלקם חוץ גם איזורי הפיתוח האלה. בדרך כלל, אם העובדים שם הם תושבים של אותם המקומות, ובדרך כלל זה כך, יש להם הנחה ממס של 7% עם תקרה ולא 10% בלי תקרה, אבל התקרה לא אפקטיבית כי השכר במפעלים האלה רחוק מהתקרה. לכן כולם מקבלים 7% בלי תקרה. מי שלא מקבל זה מנהל תשובות ראשי, מנכ"ל, מהנדס, כי השכר יותר גבוה. העובדים ברובם מקבלים את ההטבה של 7%. במסגרת הריאורגניזציה נצטרך לבחון אם לרדת מאיזורי הפיתוח וללכת בדרך שאחז מציע. אלטרנטיבה אחרת היא - כאשר נשאלת שאלה כיצד תהיה הקלה נוספת במסים ברזרבה שנמצאת בתקציב ההכנסות - 200 מיליון שקל - בהתחשב במדיניות השכר שעכשיו מתחיל המו"מ בהסכמי השכר. יתכן שכדאי לבזבז את הכסף הזה ולהפנות אותו אך ורק לאיזורי פיתוח, או אך ורק לתעשייה. האיזורים האלה מתבטלים ולא היינו רוצים לקבוע עובדות שאחר-כך נהיה אנוסים ולא נוכל לעשות את זה בצורה רזבה ויותר מסודרת. החוק מדבר על הקמת מפעלים חדשים ע"י חברות חדשות, לא מדובר על הרחבות. לכן האפקטיביות היא שזה יתחיל בעוד 3 שנים הכי מוקדם. אם מפעל הגיש בקשה וקיבל אישור, יש זמן של תקופת ההקמה. תוך חודשים בודדים אנחנו מקווים שנהיה דעה כוללנית בנושא מיסוי העובדים. לכן ההצעה נידונה אבל אין צורך לשלב אותה בחוק כי האפקטיביות היא לא מידית ממילא.

היו"ר ד. תיכון:

היא יכולה להיות.

י. ברון:

ההטבות ניתנות אך ורק מגמר הביצוע.

זיו"ר ד. תיכון:

עשיתי מפה של איזורי הפיתוח. מאז לא הצליחו לשנות.
אני לא מאמין שכל הועדות שקיימות כבר הרבה שנים ישנו משהו. אני אציע
הסתייגות והמליאה תחליט. אינכם יכולים להתעלם מזה כי זה חלק מהחוק
ואז תיאלצו לשנות את החוק ולהביא הצעה אחרת.

י. ברוך:

אני אעשה מאמצים ואדבר עם שר האוצר כדי לסכנע את
זה"כ תיכון להוריד את ההצעה.

זיו"ר ד. תיכון:

היות והדיון בהצעת החוק (תיכון 27) הסתיים
אני אעמיד להצבעה.

ה צ ב ע ה

הוחלט לאשר החוק ולהעביר לקריאה שניה ושלישית

הסתייגות: לחה"כ תיכון.

תיכון מס' 26

זיו"ר ד. תיכון:

אני אגיש הסתייגויות במליאה בכל הנושא הקשור בהגבלת
התקציבים למענקים והקטנת המענק.

נשאר נושא אחד וזה הלוואות לתקציב הפיתוח. חברים
אמרו שאין להם הצעה, אתם אומרים שיש לכם הצעה חליפית. לא הצגתם אותה
כי היא מקובלת על כל הצדדים. האם אתם יכולים להציג הסכם שמקובל גם על
קרנות הפנסיה וקופות הגמל בענין זה?

א. גבתון:

ההסתייגות של רמון וכהן היתה לגבי עצם הפעלת ההסדר.
הם לא טענו שההסדר לא מקובל על מי שהוא אלא שהאוצר לא מפעיל מה שהבטיח.
לכן ביקשו לא להמשיך בדיון בהצעת החוק. היום שר האוצר אישר את הפעלת
ההסדר. נשלח לוועדה נוהל, לאחר המו"מ או ההתייעצויות עם כל הגורמים -
הבנקים, קופות הגמל וקונצרנים גדולים. אם הם מסכימים לכל תו בנוהל אני
לא יכול להגיד, אבל הממשלה לא יכולה לקבל כל מה שמי שהוא רוצה.

זיו"ר ד. תיכון:

בהסכם דומה שהחלנו לגבי המטכנתאות, העקרון הוא אותו
עקרון. אישרנו את ההסדר ושום דבר לא קרה. הסתבר ששכחו לדבר עם קופות הגמל
וקרנות הפנסיה. אם אתה אומר ששר האוצר אישר, זה לא מבטיח, אנחנו רוצים
לדעת אם קרנות הפנסיה וקופות הגמל הסכימו להסדר. זה יכול ליפול על שבריר
של תשואה.

אנחנו מדברים על הסדר שאיננו חלק מהחוק. החברים
 פועלים שזשוב החלק הזה כי הוא עוסק בזמינות ההוראות. אם אתה אומר שיש
 הסדר מקובל על כולם, ממחר בבוקר הוא שריר וקיים.

א. גבתון:

יש הסדר. התיעצו עם כל הנוגעים בדבר. הם הסכימו, יש
 להם הסתייגויות אבל לא הסתייגויות שלהערכת האוצר עלולות להכשיל לחלוטין
 את ההסדר, אחרת לא היינו מציעים אותו. אנחנו מאמינים שיש להסדר הזה
 סיכוי יותר מסוב להיות מופעל. עד שלא יפעל ויתחיל להתגלגל, לא נדע
 אם הוא פועל ובאיזה היקף. אני לא מציע לוועדה לחכות עד שזה יקרה, זה
 יכול לקחת 3 - 4 חודשים.

ע. סולודר:

יש אפשרות לשמוע את הנוגעים בדבר בוועדה? אם כן, אני
 מבקשת להזמין אותם.

א. גבתון:

אפשר לסיים את הדיון היום ולהזנות זו ההעברה לקריאה
 שניה ושלישית שיאושר הסעיף האחרון.

היו"ר ד. זיכרון:

אני מבקש ליזום דיון דזוף, לזמן את הבנקים לפיתוח
 למיניהם ואת קרנות הפנסיה וקופות הגמל כדי לשמוע מה קורה בעניין זה.

א. גבתון:

ההסדר חל על קופות הגמל.

היו"ר ד. זיכרון:

ההסכם יכול להיות מצוין אבל הוא לא יעבוד כי לא
 תהיה זמינות. היום אתה מגיש בקשה ורוך שבוע או שבועיים האוצר נותן את
 הכסף. לפי דעת אנשי הבנקים לפיתוח, ההסדר הזה לא יעבוד היום, אז צריך
 להקים כסלקה באוצר שתדאג שהכסף יהיה זמין ביום שתוגש הבקשה. הם יאמרו
 את זה.

א. דמביץ:

האם אפשר להניח על שולחן הכנסת את התיקון מס' 27?

י. ברוך:

לא.

היו"ר ד. תיכון:

לדעתי אין קשר בין שני הדברים האלה.

י. ברוך:

זה מבואס על הקיצוץ של 5%.

היו"ר ד. תיכון:

קיבלנו את ההצעה שזה יונח יחד. אני מבקש לזמן את הדיון הזה עוד השבוע. אנחנו נזמין את נציג מרכז ההשקעות, את ברוך, אזכס.

הישיבה הסתיימה בשעה 11.30.